

POZNÁMKY K ÚČTOVNEJ ZÁVIERKE ZA ROK 2023

POĽNOHOSPODÁRSKE DRUŽSTVO SO SÍDLOM V LIPTOVSKOM MIKULÁŠI

I. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

1. Všeobecné údaje o účtovnej jednotke

IČO : 00195651
 Za obdobie : rok 2023
 Obchodné meno : Poľnohospodárske družstvo so sídlom v Liptovskom Mikuláši
 Právna forma : družstvo
 Obchodný register : Okresný súd Žilina Oddiel Dr, Vložka č. 139/L
 Dátum založenia : 14.1.1950
 Dátum vzniku : 25.3.1950
 Sídlo účtovnej jednotky : Poľnohospodárska č.1, Liptovský Mikuláš

Hlavnými činnosťami družstva sú:

- výroba a predaj poľnohospodárskych výrobkov
- oprava motorových vozidiel a traktorov
- zámočníctvo
- vodoinštalatérstvo
- obchod s tovarom všetkého druhu, okrem obchod. živ. viazaných
- obchod s tovarom všetkého druhu, okrem obchod. živ. koncesovaných
- agrotechnické činnosti na zákazku / okrem použitia jedov /

Výška zapisovaného základného imania: 897 564,00 €
 Výška základného členského vkladu: 564,30 €
 Počet členov družstva k 31.12.2023: 281

2. Dátum schválenia účtovnej závierky za predchádzajúce účtovné obdobie

Účtovná závierka družstva k 31. decembru 2022, za predchádzajúce účtovné obdobie, bola schválená členskou schôdzou 31. marca 2023.

3. Právny dôvod na zostavenie účtovnej závierky

Účtovná závierka družstva k 31.12.2023 bola zostavená 5.03.2024 ako riadna účtovná závierka podľa § 17 ods. 6 zákona NR SR č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov za obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023.

4. Údaje o skupine účtovných jednotiek

Účtovná jednotka nie je podnikom žiadnej skupiny.

5. Počet zamestnancov

Údaje o počte zamestnancov za bežné účtovné obdobie a bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Názov položky	Bežné účtovné obdobie 2023	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie 2022
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	46	44
Stav zamestnancov ku dňu, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka, z toho:	42	42

počet vedúcich zamestnancov	3	3
-----------------------------	---	---

II. INFORMÁCIE O ORGÁNOCH SPOLOČNOSTI

Štatutárnym orgánom družstva je predstavenstvo, ktoré tvorí predseda, podpredseda a sedem členov. Má rozhodovaciu právomoc a je podriadeným orgánom členskej schôdze.

Dozorným orgánom je päťčlenná kontrolná komisia.

Členom štatutárneho orgánu a kontrolnej komisie neboli poskytnuté žiadne pôžičky, záruky, ani iné výhody.

III. INFORMÁCIE O PRIJATÝCH POSTUPOCH

1. Východiská pre zostavenie účtovnej závierky

Účtovná závierka bola zostavená za predpokladu, že družstvo bude nepretržite pokračovať vo svojej činnosti.

2. Informácia o účtovných zásadách a účtovných metódach

Účtovné metódy a všeobecné účtovné zásady boli účtovnou jednotkou konzistentne aplikované.

3. Informácia o charaktere a účele transakcií, ktoré sa neuvádzajú v súvahe

Účtovná jednotka nemá iný majetok a záväzky, ktoré sa neuvádzajú v súvahe.

4. Spôsob a určenie ocenenia majetku a záväzkov

a) Dlhodobý nehmotný majetok a dlhodobý hmotný majetok

Dlhodobý nehmotný majetok obstaraný kúpou (Software) sa oceňuje obstarávacou cenou.

Dlhodobý hmotný majetok obstaraný kúpou sa oceňuje obstarávacou cenou, ktorá zahŕňa cenu obstarania a náklady súvisiace s obstaraním.

Dlhodobý hmotný majetok aktivovaný z vlastného chovu sa oceňuje plánovanými cenami, ktoré vychádzajú z vlastných nákladov.

Dlhodobý finančný majetok sa oceňuje obstarávacou cenou.

Odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku sú stanovené vychádzajúc z predpokladanej doby jeho používania a predpokladaného priebehu jeho opotrebenia. Odpisovať sa začína počnúc mesiacom, v ktorom bol majetok zaradený do užívania.

Drobný dlhodobý majetok, ktorého obstarávací cena je 1 700,- € a nižšia, sa odpisuje jednorazovo pri uvedení do používania.

Pozemky sa neodpisujú.

Predpokladaná doba používania, metóda odpisovania a sadzba odpisov sú uvedené v nasledovnom prehľade:

Druh	Doba odpisovania	Sadzby odpisov	Metóda odpisovania pre účtovné odpisy
N – Dlhodobý nehmotný majetok	4.r	1/4	rovnomerný odpis
O – Krátkodobý majetok	-	-	priama spotreba
1 – Budovy a haly	30-40.r	1/30-1/40	rovnomerný odpis
2 – Stavby	20.r	1/20	rovnomerný odpis
3 – Energetické stroje	12.r	1/12	rovnomerný odpis

4 – Prac. stroje a zariadenia	4.r	1/6	rovnomerný odpis
5 – Prístroje a tech. zariadenia	4.r	1/4	rovnomerný odpis
6 – Dopravné prostriedky	4.r	1/4	rovnomerný odpis
9 – Pozemky	-	-	neodpisuje sa
Zvieratá	4.r	1/4	rovnomerný odpis

b) Dlhodobý finančný majetok

Dlhodobý finančný majetok sa oceňuje obstarávacími cenami vrátane nákladov súvisiacich s obstaraním.

c) Zásoby

Materiálové zásoby obstarané kúpou sa oceňujú obstarávacou cenou.

Zásoby obstarané vlastnou činnosťou: sa oceňujú:

- Nedokončená výroba sa oceňuje vlastnými nákladmi.
- Výrobky sa oceňujú plánovanými cenami vychádzajúcimi z vlastných nákladov.
- Zvieratá sa oceňujú plánovanými cenami vychádzajúcimi z vlastných nákladov.

d) Pohľadávky

Pohľadávky pri ich vzniku sa oceňujú ich menovitou hodnotou. K pohľadávkam, pri ktorých sa opodstatnene predpokladá, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí sa tvoria opravné položky k pohľadávkam.

e) Peňažné prostriedky a ceniny

Peňažné prostriedky a ceniny sa oceňujú ich menovitou hodnotou.

f) Časové rozlíšenie nákladov a výnosov

Časové rozlíšenie nákladov a výnosov sa vykazuje vo výške, ktorá je potrebná na dodržanie zásady vecnej a časovej súvislosti s účtovným obdobím.

g) Rezervy

Rezervy sú záväzky s neistým časovým vymedzením alebo výškou. Tvoria sa na základe zásady opatrnosti na riziká a straty. Oceňujú sa v očakávanej výške záväzku.

h) Záväzky

Záväzky pri ich vzniku sa oceňujú menovitou hodnotou. Ak sa pri inventarizácii zistí, že suma záväzkov je iná ako ich výška v účtovníctve, uvedú sa záväzky v účtovníctve v tomto zistenom ocenení.

i) Odložené dane

Odložené dane (odložená daňová pohľadávka a odložený daňový záväzok) sa vzťahujú na dočasné rozdiely medzi účtovnou hodnotou príslušného druhu majetku alebo záväzku a jeho daňovou základňou. Dočasné rozdiely vznikajú, ak niektorý náklad alebo výnos je zaúčtovaný v účtovníctve a pre daňové účely je neuznaný v konkrétnom zdaňovacom (účtovnom) období, ale bude uznaný za daňový výdavok v neskorších účtovných obdobiach.

j) Dotácie zo štátneho rozpočtu

O nároku na dotáciu sa účtuje, ak je takmer isté, že sa splnia všetky podmienky súvisiace s dotáciou a súčasne, že sa dotácia poskytne.

Dotácie na hospodársku činnosť sa účtujú priamo v prospech účtu výnosov.

Dotácie na obstaranie dlhodobého hmotného majetku sa najskôr vykazujú ako výnosy budúcich období a následne sa rozpúšťajú do výnosov v časovej a vecnej súvislosti so zúčtovanými odpismi v pomere poskytnutej dotácie k obstaranému majetku.

5. Informácia o oprave významných chýb minulých účtovných období

V účtovnom období 2023 družstvo nevykonalo žiadne opravy významných chýb minulých účtovných období.

IV. INFORMÁCIE, KTORÉ VYSVETLÚJÚ A DOPLŇAJÚ SÚVAHU A VÝKAZ ZISKOV A STRÁT**1. Informácie o dlhodobom nehmotnom majetku, ktorým je goodwill alebo záporný goodwill**

Družstvo neúčtovalo o goodwill.

2. Informácie o derivátoch, majetku a záväzkoch zabezpečených derivátmi

Družstvo neúčtovalo o derivátoch.

3. Doplnujúce informácie, ktoré vysvetľujú aktíva súvahy

Najvýznamnejšie zmeny dlhodobého hmotného majetku v roku 2023:

- Družstvo zaradilo, kúpilo v roku 2023 dlhodobý hmotný majetok v hodnote 273 194 €, z toho:

Družstvo kúpilo:

- Pozemky v hodnote 8 752 €
- Dlhodobý majetok v hodnote 7 041 €
- Drobný majetok v celkovej hodnote 1 191 €.

Účtovná jednotka zaradila základné stádo v celkovej hodnote 256 210 €, z toho:

- kúpila plemenné barany v hodnote 3 100,- €
- kúpila bahnice v hodnote 560 €
- zaradila kravy z vlastného chovu spolu v hodnote 248 639 €
- zaradila ovce z vlastného chovu v hodnote 3 911 €

- V roku 2023 družstvo vyradilo dlhodobý hmotný a nehmotný majetok spolu vo výške 287 006 €, z toho:

- pozemky v hodnote 2 083 €
- dlhodobý hmotný majetok a nehmotný majetok v obstarávacej cene 30 725 €,
- plemenné barany v obstarávacej cene 650 €
- kravy v obstarávacej cene 247 322 €
- ovce v obstarávacej cene 6 226 €

Účtovanie obstarania a úbytku zásob sa vykonáva podľa spôsobu A.

Dlhodobý hmotný majetok a zásoby sú poistené pre prípad škôd spôsobených krádežou, živelnou pohromou, pre prípad škôd spôsobených vodou z vodovodných zariadení, pre prípad škôd spôsobených požiarom a na všeobecnú zodpovednosť v poisťovni UNIQA nasledovne:

- Budovy	na poistnú sumu	13 687 272 €
- Prevádzkovo-obchodné zariadenia		485 807 €
- Zásoby		356 145 €
- Senníky		707 520 €

V Poisťovni UNIQA je poistený

- Univerzálny čelný nakladač LOCUST 753	na poistnú sumu	31 900 €
---	-----------------	----------

V poisťovni GENERALI je poistený

- traktor KUBOTA	na poistnú sumu	104 179 €
------------------	-----------------	-----------

Vozidlá sú povinne zmluvne poistené v poisťovni UNIQA. Poistenie KASKO je uzavreté pre motorové vozidlá:

- Renault Laguna 2,0 Combi	LM-277BP	na poistnú sumu	26 790 €
- Renault Kangoo	LM-269AZ		15 457 €
- DACIA Duster	LM-852DI		17 035 €
- DACIA Dokker	LM-855DK		12 812 €

Osobné motorové vozidlo DACIA Dokker LM-201DA má uzavreté havarijné poistenie v poisťovni Wustenrot Poisťovňa a.s. na sumu 11 190 €.

Družstvo zúčtovalo výťažok 40,85 € zo speňaženia majetku úpadcu Zberné suroviny, a.s. Žilina. Zostávajúca časť pohľadávky vo výške 388,15 prihlásenej do konkurzu bola zúčtovaná na ťarchu nákladov a následne bola zrušená vytvorená opravná položka k pohľadávke vo výške 429 €.

Poľnohospodárske družstvo nenadobudlo majetok privatizáciou.
Opravné položky k nadobudnutému majetku neboli účtované.

Na majetok družstva nie je zriadené záložné právo.

V zmysle § 20 ods. 2) písm. b) Zákona č. 595/2003 o dani z príjmov v znení neskorších predpisov nebolo potrebné tvoriť opravné položky k nepremlčaným pohľadávkam, pri ktorých je riziko, že ich dlžník úplne alebo čiastočne nezaplatí.

4. Informácie o záväzkoch

Družstvo neeviduje záväzky so zostatkovou dobou splatnosti dlhšou ako päť rokov.

V priebehu roka 2023 bol čerpaný krátkodobý úver zo Všeobecnej úverovej banky poskytnutý ešte v roku 2022 vo výške 500 000,- €. Do 31.12.2023 bol čiastočne splatený vo výške 164.990,62 €. Nakoľko nám do 31.12.2023 nebola vyplatená žiadaná podpora, čerpali sme ďalší krátkodobý úver zo Všeobecnej úverovej banky. Do 31.12.2023 bola vyčerpaná čiastka vo výške 350.000,- €. Poskytnutie úveru bolo podmienené podaním Žiadosti o podporu v poľnohospodárstve (dotácie) na Poľnohospodársku platobnú agentúru.

Družstvo účtovalo o odloženej dani - dočasných rozdieloch medzi účtovnou hodnotou príslušného druhu majetku alebo záväzku a jeho daňovou základňou.

Názov položky	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Dočasné rozdiely medzi účtovnou hodnotou majetku a daňovou základňou, z toho:		
odpočítateľné	5 390	22 163
zdaniteľné	5 390	22 163
Dočasné rozdiely medzi účtovnou hodnotou záväzkov a daňovou základňou, z toho:		
odpočítateľné	57 982	57 323
zdaniteľné	57 982	57 323
Možnosť umorovať daňovú stratu v budúcnosti	793 889	845 156
Možnosť previesť nevyužívané daňové odpočty		
Sadzba dane z príjmov (v %)	21	21
Odložená daňová pohľadávka		
Uplatnená daňová pohľadávka		
Zaúčtovaná ako zníženie nákladov		
Zaúčtovaná do vlastného imania		
Odložený daňový záväzok	- 11 044	- 7 384

Zmena odloženého daňového záväzku	- 3 661	- 586
Zaúčtovaná ako náklad	- 3 661	- 586
Zaúčtovaná do vlastného imania		

Účtovná jednotka neúčtovala o odloženej daňovej pohľadávke z titulu umorovania straty z r. 2020, a 2021, nakoľko nie je isté, či v budúcnosti vykáže zisk, od ktorého by bolo možné stratu odpočítať.

Odložený daňový záväzok sa z rozdielov bežného roka znížil o 3 661 € na – 11 044 €.

Družstvo vykázalo účtovnú stratu vo výške 104 168 €. Účtovná strata sa po pripočítaní a odpočítaní položiek zvyšujúcich a znižujúcich základ dane znížila na 84 809 €.

Družstvo účtovalo len o zrážkovej dani z úrokov.

5. Informácie o vlastných akciách

Družstvo nevlastní žiadne vlastné akcie alebo podiely.

6. Informácie o vysporiadaní majetkových podielov

V roku 2023 družstvo vysporiadalo majetkové podiely od oprávnených osôb – podielnikov družstva nasledovne:

- v menovitej hodnote 7.800 € za kúpnu cenu 1.170 €, čím sa znížili kapitálové fondy o menovitú hodnotu odkúpených majetkových podielov a zvýšil nedeliteľný fond o rozdiel medzi menovitou hodnotou odkúpených majetkových podielov a ich kúpnu cenu vo výške 6.630 €.

7. Informácie o upresnení základného imania

Na základe rozhodnutia vedenia družstva bola podľa stavu členskej k 31.12.2023 upresnená výška základného imania v rámci analytiky účtu 411 – Základné imanie.

Upresnená bola hodnota majetkových podielov podľa inventarizácie k 31.12.2023. Nepoužitá časť bola podľa stanov družstva preúčtovaná do nedeliteľného fondu – účet 422.

Zostatok na účte 427 - Ostatné fondy – fond transformácie-PS bol preúčtovaný na účet 422 - nedeliteľný fond.

8. Informácie o sume a dôvodoch vzniku jednotlivých položiek nákladov alebo výnosov, ktoré majú výnimočný rozsah alebo výskyt

a) Výnosy

Názov položky	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Tržby z predaja vlastných výrobkov	2 069 463	2 197 300
Tržby z predaja služieb	9 064	10 038
Zmeny stavu vnútroorganizačných zásob	137 465	86 600
Aktivácia	252 550	235 511
Tržby z predaja DNHM, DHM a materiálu	112 969	64 142
Ostatné výnosy z hospodárskej činnosti	816 828	733 090
Výnosy z finančnej činnosti	4 518	3 730
Výnosy spolu:	3 402 857	3 330 411

Medzi najvýznamnejšie položky tržieb z predaja vlastných výrobkov (60,8 % z celk. výnosov) zaraďujeme:

- tržby za predaj mlieka vo výške 1 621 187 € (78,3 % tržieb z predaja vlastných výrobkov)
- tržby za predaj zvierat vo výške 17 786 € (0,9 % tržieb z predaja vlastných výrobkov)
- tržby za hlavné výrobky rastlinnej výroby vo výške 430 296 € (20,8 % tržieb z predaja vlastných výrobkov)

Štruktúra rastlinnej výroby sa v roku 2023 oproti predchádzajúcemu obdobiu nezmenila. Výnosy plodín boli vyššie ako v minulom roku okrem pšenice jarnej. Pokles tržieb za výrobky RV spôsobil predovšetkým pokles tržieb za obilie o 129 760 € a repku olejnú o 62 852 €.

Nosným pilierom živočíšnej výroby je výroba mlieka. Úžitkovosť kráv je vyššia ako v roku 2022. Stabilné sú prírastky zvierat. Nárast tržieb za výrobky ŽV spôsobil nárast tržieb za kravské mlieko o 23 353 €.

V roku 2023 boli zúčtované dotácie na prevádzkovú činnosť vo výške 765 913 € (37 % z celk. výnosov).

Do výnosov bola zúčtovaná pomerná časť investičných dotácií na obstaranie dlhodobého HM poskytnutých v predchádzajúcich rokoch vo výške 5 616 €.

Do výnosov bola zúčtovaná pomerná časť investičnej dotácie poskytnutej v roku 2018 na obstaranie dlhodobého HM vo výške 2 270 €.

Nedokončená výroba je porovnateľná s predchádzajúcim obdobím.

V roku 2023 nenastal rozdiel v zmene stavu vnútroorganizačných zásob z titulu mánk a škôd oproti prírastku a úbytku.

b) Náklady

Názov položky	Bežné účtovné obdobie	Bezprostredne predchádzajúce účtovné obdobie
Spotrebované nákupy	1 596 763	1 460 547
Služby	363 721	289 800
Osobné náklady	1 128 235	1 050 238
Dane a poplatky	32 372	30 921
Iné náklady na hospodársku činnosť	87 877	98 407
Odpisy DNHM a DHM	272 111	316 700
Náklady na finančnú činnosť	29 607	15 087
Daň z príjmov	- 3 661	- 585
Náklady spolu:	3 507 025	3 261 115

Náklady v roku 2023 boli vyššie v porovnaní s rokom 2022. Z dôvodu rastu cien prudko vzrástla spotreba nakúpených osív a sadby o 36 859 €, inšminačných dávok o 8 897 €, agrochemických služieb o 30 858 €, dodávateľských opráv o 29 867 €, osobných nákladov o 77 995 €, elektrickej energie o 133 346 €, Spotreba elektrickej energie bola kompenzovaná podporou vo výške 77 593 €. Účtovná jednotka neeviduje žiadne položky, ktoré majú výnimočný rozsah alebo výskyt.

Ostatné náklady a výnosy súvisia s bežnou činnosťou, nenastali žiadne udalosti významného charakteru ako predaj podniku alebo jeho časti, škody z dôvodu živelných pohrôm.

Účtovná jednotka nevytvorila kapitálový fond z príspevkov podľa § 123 ods. 2 a § 217a Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov.

Kapitálové fondy vykázané v účtovnej závierke predstavujú hodnotu vydaných DPL v zmysle platných predpisov.

V. INFORMÁCIE O INÝCH AKTÍVACH A INÝCH PASÍVACH

Družstvo neeviduje iné aktíva a iné pasíva.

Nie je účastníkom žiadnych súdnych sporov, nemá podmienené záväzky zo súdnych rozhodnutí, z ktorých by mu vyplývali budúce povinnosti.

VI. UDALOSTI, KTORÉ NASTALI PO DNI, KU KTORÉMU SA ZOSTAVUJE ÚČTOVNÁ ZÁVIERKA

V účtovnej jednotke nenastali po dni, ku ktorému sa zostavuje účtovná závierka do dňa zostavenia účtovnej závierky žiadne udalosti, ktoré by mali finančný vplyv na vykazované údaje.

V súvislosti s inváziou Ruska na Ukrajinu uvádzame, že nemáme priame obchodné vzťahy s partnermi v týchto krajinách. Situáciu monitorujeme, momentálne prípadné dopady na hospodárenie družstva nevieme odhadnúť.

VII. OSTATNÉ INFORMÁCIE

Družstvo neposkytuje služby vo verejnom záujme.